

Crisis Theologica

Cárdenes, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. Refertur propositio 21. damnata; eiusque falsitas ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

nem posse suspendere assensum, donec ad talem certitudinem perveniat. Ideo enim eam propositionem accusant, quia quod talis Infidelis suspendat assensum in eo eventu, idem est, ac quod repudiet illum.

32. Sed certum est, praefatam opinionem nullo modo subiacere huic damnationi. Et ex ipsis terminis propositionis damnatae evidenter constat: ait enim, *Repudiare assensum, quem habebat*: Sed is infidelis in prefata hypothesi nullum antea habebat assensum: ergo non potest dici, quod repudiaverit assensum, quem habebat. Id etiam constat aperte ex significatione ipsius verbi *repudiare*, quod idem est, ac repellere id, quod antea erat admissum.

Terent. Sic Terentius in Adria ait: *Repudio consilium, quod primum intenderam*

DISERTATIO XIV.

An assensus Fidei supernaturalis sit cum notitia solum probabili revelationis, sive cum formidine de illa?

C A P V T . I.

Refertur propositio 21. damnata; eiusque falsitas ostenditur.

S U M M A R I V M.

Opinio Lumbierij. n. 2.

Quid censeat Filguera n. 3.

Ad actum Fidei supernaturalis requiritur certitudo de revelatione Dei. n. 4.

Duplex est certitudo, scilicet obiectiva, & subiectiva, & quomodo utraque

reperiatur in actu Fidei Divinae. n. 5.
Actus Fidei non potest inniti revelationi falso existimata. num. 6.
Certitudo adhesionis ad obiectum est de conceptu essentiali actus Fidei. n. 7. &c. seqq.

Quomodo ex pia affectione accrescat actu Fidei maior firmitas adhesio- nis. n. 10.

1. **P**roposito XXI. ex damnatis hæc est: *Assensus Fidei supernaturalis, & utilis ad salutem stat cum notitia solum probabili revelationis; cum formidine, qua quis formidet, an non sit locutus Deus.* Cuius propositionis sensus clarissimus est, neque explicatione indiget.

2. Raymundus Lumbier tom.

3. Sum. num. 1773. ait, damnatam *Lumb.* esse hanc propositionem propter quosdam Recentiores, quos sup pressis nominibus refert, afferentes, quod ut quis eliciat actum Fidei supernaturalis circa obiectum aliquod singulare, sufficit, si illud singulare probabiliter contineatur sub revelatione certa universali: V. g. supposta revelatione de auxilio efficaci, quia probabile est, sub auxilio efficaci probabiliter contineri præmotionem physicam; posse actum Fidei supernaturalem terminari ad talem præmotionem.

3. Emmanuel de Filguera in *Filius sua Lucerna* in explicatione huius propositionis 21. eos, qui censem, non requiri evidentiam credibilitatis de revelatione, subiicit huic damnationi; ita ut referens opinionem Gabrielis, quod Deus supplet evidentiam credibilitatis media illustratione, & inspiratione interna, etiam eam subiicit huic damnationi. Et ita ei subiicit P. Ripaldam. Imo, & P. Suarium vult sub hac damnatione contineri, quantum cum iste disp. 4. de Fide sect. 5. num. 7. retulisset sententiam, quæ af-

PROPOSITIO XXI.

339

affert, licet in corpore Ecclesie requi-
ratur evidētia credibilitatis ad fi-
dem supernaturalem, non vero re-
quiri in omnibus singularibus; sub-
iungit Suarius; [Et hæc opinio for-
tasse probabilis est.] Et in explica-
tione quartæ propositionis vult
comprehendere sub damnatione hu-
ius propositionis 21. P. Mathæum
de Moya tom. 2. Selectar. tract. 6.
disp. 5. quæst. 2. §. 4. num. 17. asse-
rentem, esse aliquos assensus Fidei,
qui non supponunt credibilitatis evi-
dētiam. Quæ omnia altiorem pos-
tulant discussionem.

4. Pro cuius rei claritate, præmitto primo, indubitabile esse, quod hæc damnatio postulat certitudinem omnimodam in actu Fidei supernaturalis, de revelatione Dei. Ex eo enim, quod non sufficiat ad actu Fidei probabilitas de revelatione, neque cum actu Fidei compossibilis sit formido, evidenter infertur, actum Fidei esse non posse, quin sit omnino certus.

Suar. 5. Præmitto secundo, cum P.
Suarez disp. 6. de Fide sect. 5. num.
7., duplēcētē certitudinētē. Alia
enim est certitudo connexionis cum
obiecto, quatenus impossibile est,
dari actum, quin etiam tale sit obiec-
tum, quale repræsentatur per actum.
Subiectiva est firmitas adhæsionis ad
obiectum, quatenus actus ita firmi-
ter tendit in obiectum, vt nullam se-
cum compatiat dubitationem, aut
formidinem. Dicitur autem subiecti-
va, quia est adhæsio subiecti ad ob-
iectum. Itaque hæ duæ formalitates
diversæ sunt: & quod mysteriū incar-
nationis. V.g. ita sit certum, vt non
possit esse aliter, quam repræsentan-
tur per actum Fidei; & quod actus
Fidei habeat firmissimam tendon-
tiā in mysterium Incarnationis,
ita vt de eo nequeat intellectus du-
bitare, aut formidare.

6. Præmitto tertio, certitudinem obiectivam, sive connexionem cum eo, quod obiectum ita sit, esse de conceptu Fidei supernaturalis: & ideo Fidem supernaturalem non posse inniti revelationi falsa existimatæ. Quam conclusiōnem optimè probat P. Suar. disp. 3. de Fide sect. 13. ex Concilio Tridentino, & ex Sacra Scriptura testimonijs. Et ratio à priori est. Nam lumen intellectuale Divinum, & supernaturale, ad Fidem supernaturalem requisitum, ex natura sua est determinatum ad assentiendum Divino testimonio, vere, & realiter testificanti: quia est veluti instrumentum Spiritus Sancti, per quod movet intellectum ad assentiendum, & ideo debet esse proportionatum veritati Spiritus Sancti.

7. Restat ergo inquirere, an certitudo adhesionis ad obiectum sit etiam de conceptu essentiali actus Fidei. Et quidem in damnatione hu-
ius. 21. propositionis manet definitum à Pontifice, actum Fidei supernatu-
ralis ita firmiter adhaerere debere re-
velationi, vt cum tali actu non sit
compossibilis mera probabilitas, aut
formido divinæ revelationis.

8. Ostenditur deinde primo.
Nam tanto certior est actus certitudine adhesionis ad obiectum, quanto firmioribus principijs cognoscit fulciri suum obiectum: sed catholicus, qui elicit actum Fidei, cognoscit suum obiectum nisi firmissimo principio revelationis Dei, qui neque fallere, neque falli potest: ergo actus Fidei firmissime adhaeret obiecto.

9. Ostenditur secundo. Quia lumen supernaturale, quod precedit actum Fidei, ita roborat intellectum, ut cognoscat, prodigandam vitam pro assertione veritatis Fidei: ergo ita roborat intellectum, ut firmis-

P. SUAR

sime adhæreat veritati obiectivæ revelatæ. Videatur P. Suarez disp. 6. de Fide sect. 5.

10. Vbi notandum est, ex pia affectione supernaturali, quæ imperat actum Fidei supernaturalem, huic accrescere maiorem firmatatem adhæsionis ad obiectum, vt tenet communis sententia Theologorum; sed ea certitudo non accrescit ex pia affectione, nisi actu certo certitudine obiectiva: & ita quamvis pia affectio naturalis possit dare actu probabili certitudinem apparentem adhæsionis ad obiectum, non tamen veram certitudinem, quæ non est vera, nisi detur etiam certitudo connexionis cum obiecto.

CAPVT II.

An subiaceat damnationi huic opinio afferens, posse terminari actum Fidei supernaturalis ad ea obiecta, quæ probabiliter continentur sub vera revelatione univerali?

SVMMARIVM.

Opinio aliquorum. num. 11.

Fundamentum eius de sumptum ex eo, quod Fide creditur in hac hostia esse corpus Christi Domini. num. 12.

An relata opinio concedat, actum Fidei stare cum formidine de existentia revelationis. num. 13., & seqq.

Ostenditur quam falsa sit ea opinio. n. 15.

An repugnet, quod quis actu Fidei credit, se esse in gratia? Et quid inde pro conclusione? n. 17.

Confirmatio desumpta ex Tridentino. n. 18.

Solvitur obiectio de hac hostia consecrata. num. 19.

Sub conditione implicita credimus actu Fidei, corpus Christi esse sub hac hostia. num. 20.

An aliquando possit terminari actus Fidei ad presentiam Christi in hac hostia absque villa conditio? num. 20.

An possit credi actu Fidei sensus probabiliter contentus in Scriptura, sub conditione? num. 22.

11. **N**on defuerunt Authores, qui dicent, terminari posse actum Fidei supernaturalis ad obiecta, quæ probabiliter continentur sub revelatione universali: V. g. totam Scripturam Sacram revelavit Deus: si ergo aliquis sibi probabiliter persuadeat; hunc esse sensum talis loci Scripturæ, poterit illum sensum credere actu supernaturali Fidei.

12. Quam assertionem ex eo probant. Nam Fideles adorant, & credunt Fidei supernaturalis actu, in hac hostia esse corpus Christi Domini realiter præsens: & tamen hanc hostiam esse consecratam, est dumtaxat probabile, & dubitabile: ergo quando aliquid continentur probabiliter sub revelatione vera universalis, potest credi actu Fidei supernaturalis. Ideo enim credimus Fide Divina, & supernaturali, in hac hostia esse realiter præsens Christi corpus, quia revelatio universalis affirmat, Christi corpus esse realiter præsens in omni hostia rite consecrata a legitimo Sacerdote: hanc autem esse rite consecratam a legitimo Sacerdote, solum est probabile, & dubitabile; quia possumus dubitare an Sacerdos habuerit intentionem consecrandi, & an Sacerdos sit rite ordinatus, vel etiam an sit baptizatus.

Dicen-